

De Groninger Brandwaarborg - Maatschappij.

HOOFDKANTOOR
GRONINGEN, O. Boteringestraat 72.

Speciale afdeling voor H.H. Predikanten en Onderwijzers, alsmede voor Kerken en Scholen.

Uitgave J. H. KOK te KAMPEN.

Heden verscheen:
Om Mijntwille, Om Mijntwille.

Laatst uitgeproken Leerrede over Jes. 48: 9-11) door wijlen
Ds. H. HOEKSTRA.
Prijs f 0.20.

Uitgave J. H. KOK te KAMPEN.

Mr. G. H. A. GROSHEIDE Jr.
Accountant, Lid van het Ned. Inst. v. Acc.
Singel No. 303, T. 1233 N.
AMSTERDAM,
behoort zich met inrichten en controleeren van administraties en alle andere accountantswerkzaamheden.

Verkocht:

1 a / 100 4 % Sonnevank. 82 %
2 " " 500 4 % Ger. Kerk te Rotterdam, 85 %

Aangeboden:

1 a / 100 4 % Ver. voor Lager Onderwijs op Ber. Grondslag te Amsterdam 80 %
1 " " 500 4 % Gerf. Kerk te Rotterdam 88 %
1 " " 100 4 % Sonnevank. 83 %
1 " " 500 4 1/2 % Sch. Sloten en Dvortoom 91 %
2 " " 500 Ver. voor Lager Onderwijs op Ber. Grondslag te Amsterdam. 80 %

Deze fondsen worden geregeld tegen 100 % uitgeleend; de rente wordt prompt betaald.

Alle vorige aanbiedingen zijn hiermede vervallen.

Gevraagd:

Aanbiedingen van fondsen, uitgegeven door Kerken of Christelijke Vereenigingen. Deze fondsen worden door onze tusschenkomst op de hoogste koers vercocht.

Balenningen:

op fondsen door ons ter verkoop aangeboden, wordt desverlangd 50 tot 70 % van het nom. bedrag ter loan verstrekt.

Nadere inlichtingen worden verstrekt door
HELDERTS & Co.
AMSTERDAM, Egelantiersgracht 16

Vreest geen examen

want er bestaat een middel, dat u geheel bevrijdt van zenuwachtigheid, een middel, dat u kalm maakt en kalm houdt, terwijl u geest helder blijft.

Mijnhardt's Zenuwtabletten, wetenschappelijk samengesteld en beslist onschadelijk, genezen u van zenuwachtigheid. Per koker 60 cent. 5 kokers f 1.70. Verkrijgbaar bij Apoth. en Drogisten.

Fabrikant: A. MIJNHARDT, Pharm. Fabriek, Zeist.

Eisch vooral merk „Mijnhardt“.

Abonnementen op DE HERAUT in Zuid-Afrika

worden aangenomen door
J. L. VAN SCHAİK,
Boekhandelaar,
Kerkstraat Centraal Pretoria
Postbus 724.
Prijs per jaargang 10.— bij vooruitbetaling.

Oppenhuisen, J. Nauta, te Mijnsheerenland. — Hoogebintum, P. G. Dijkema, te Hoogeveen. — Marssum, C. Kunst, te Frederikswoud. — Kesteren, S. Ronner, te Waddinxveen. — Hasselt, A. H. J. G. van Voorhuizen, te Zegveld. — Aalst, E. V. J. Janssen, te Waarde (Z.).

AANKOMEN: Oudekerke, C. J. Leemans, te Utrecht. — Driessum, D. van Luttervelt, te Wierdum. — Maurik, M. L. Foenk, kulprediker te Haarlem. — Bedankt: Giehoorn F. W. A. Konig Jr., te Hogermeide. — Dirksland, J. J. van de Pol, te Rouveen. — Oostende en Driewegen, P. Siemelink, te Mellekerke. — Zuilichem ca., H. Ewold, te Aalburg (N.-Br.). — Eemnes, D. E. J. Hopkens, te Wansveld. — Blauwkapel, A. H. J. G. van Voorhuizen, te Zegveld.

Den laatste tijd gingen de meeste bladen over tot het innen der abonnementsgelden bij vooruitbetaling. Ook wij moesten tot dezen maatregel besluiten. Wij zullen hem echter niet openen, maar geleidelijk doorwerken. Vandaar, dat onze abonnementskwitantien over het loopende kwartaal, dat 30 Sept. a.s. eindigt, den 27en Aug. 1916 werden afgegeven.

Onze abonné's, die ons steeds zoo getrouw hun postwissel doen toekomen, verzoeken wij beleefd, ons thans te senden de abonnementsgelden over het kwartaal, eindigende 30 Sept. ten bedrage van f 1.20, aan het adres van De Administratie van „De Heraut“, Amsterdam.

De abonnementsprijs van De Heraut is f 1.20 per kwartaal.

Na ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.

DE ADMINISTRATIE.
Amsterdam, Aug. 1916.

Advertentien.

Onze geliefde Ouders en Grootouders
JAN VAN ZANTEN
en
JOHANNA ORNIE
hopen D. V. den 5en September hun
50-jarige Echtvereeniging
te vieren.

Houdings: G. D. J. VAN ZANTEN, J. VAN ZANTEN — PLUMPTON, G. POPPES — VAN ZANTEN, J. POPPES JEN, W. M. VAN ZANTEN, J. VAN ZANTEN — Zeist, VAN LOGHEEL, J. J. VAN ZANTEN, J. VAN ZANTEN — VAN DER HAAR, New London, G. J. EKDOM — (U. S. A.), VAN ZANTEN, Zeist, S. EKDOM, A. J. VAN ZANTEN, 'Gravenhage, J. RENES — VAN ZANTEN, A. RENES, Battenburg, W. N. VERSLUIS — (N. O. L.), VAN ZANTEN, Zeist, 22 Augustus 1916.

Bezoeken worden bij voorkeur afgewacht 30 Augustus van 2½ — 5 uur.

Door 's Heeren goedheid werden we heden verlijd met de geboorte van een Dochter
ADRIANA ELISABETH
Mr. P. J. VAN BORTEL
A. E. VAN BORTEL — WERKMAN,
Oostburg, 17 Augustus 1916.

Heden overleed in de hope des eeuwigen levens, na een langdurige ongesteldheid, onze broeder
GERRIT HOKSBERGEN,
in den ouderdom van bijna 65 jaar.
Ruims 15 jaar heeft hij onze kerk in het opzienersamt gedient.
Troost de Heere de bedroefde weduwe en hare kinderen.
Bij vernieuwing is ook dit sterven een ernstige roepstem voor ons als ambtsdragers; binnen het jaar toch werden ons drie ouderlingen door den dood ontruk.

Namens den Kerkeraad van Kampen,
H. H. SCHOEMAKERS, Præsident,
H. KRANS, Scriba,
Kampen, 20 Aug. 1916.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
Westermarkt No. 21
AMSTERDAM.

Vraagt proefaflevering van en abonneert U op het
Paedagogisch Tijdschrift
voor het
Christelijk Onderwijs.

Tevens orgaan der Vereeniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs.

ONDER REDACTIE VAN
K. VAN DEN BERG, — A. JONKMAN,
J. Th. R. SCHREUDER en H. J. VAN WIJLEN.

MET MEDEWERKING VAN
Prof. Dr. H. BAVINCK, Prof. Dr. L. BOUMAN, Prof. Dr. W. GEESINK, Prof. Dr. H. VISSCHER, Prof. Dr. J. WOLFFER, Dr. S. O. LOS, Dr. R. KRAMER, Dr. L. L. PIERSON, Dr. J. C. STIKKEL, Dr. J. P. TAZELAAR, Dr. H. A. WESTSTRATE, K. BRANTS, H. BILVELD, A. J. DREWES, H. J. EMOUS, J. W. ENGELKES, J. H. FRANKEN, J. GRAS, F. KALSBEK, A. A. KLEIJN, A. KLOOSTERMAN, T. v. d. ROOIJ, L. LOOFJEN, H. MILO, J. v. d. MOLEN, E. v. NIEKERKEN, P. OOSTERLEE, O. E. W. RIETVELD, A. J. SCHREUDER, S. STEMERDING, J. STRIKWERDA, W. SWIJNENBURG, W. UTENBOGAARD, J. v. E. WAALS, A. WAASDOORP, R. VAN WAGENINGEN, H. WELAND, K. WIELEMAKER, J. A. WIJVELDT, E. J. WIJVELDT, C. ZIJDERVELD.

Dit Tijdschrift versijnt maandelijks met als Bijvoegsel de zes nummers van de „REGENSBODE“. Prijs f 2.50 per jaargang. Men verbindt zich voor den geheelen jaargang.

Uitgave van DRUKKERIJ DE STANDAARD, Amsterdam.

lijke Unions wenschelijk zijn, men zal trachten zoover mogelijk met andere Unions samen te werken, om maatschappelijk recht en gerechtigheid te verkrijgen of te behouden.

Opmerkelijk is het, dat het synodaal besluit van 1904 gewijzigd wordt, zonder dat er van uit de Kerken of Classen bezwaren tegen werden ingebracht.

En waarom wordt nu het besluit van 1904 gewijzigd? Omdat er geen genoegzame gegevens zijn om aan te toonen, dat het lidmaatschap der kerk overeenigbaar is met het lidmaatschap der neutrale unions, tenzij vastgesteld worde dat zij een zonde reglementeeren. Maar dit ligt in het besluit van 1904 niet in. In de acte van 1904 wordt den leden der Chr. Geref. Kerk geraden, buiten de Unions te blijven als zij op eenige wijze zonde reglementeert, waarbij dan eenige voorbeelden worden gegeven, hoe zij de zonde kan reglementeeren. Dan volgt er:

„Vindt hij deze ingrijpende kwaden in de plaatselijke union niet, maar wel gebreken, het zou hem kunnen worden toegestaan zich aan te sluiten, mits hij gelegenheid zal ontvangen hervormend als naar zijn roeping als lid op te treden.“ En even later: „Dat de kerkeraad overigens drage degenen die door den drang der omstandigheden tot een neutrale dragelijke union behooren.“

In 1904 is dus volstrekt niet uitgesproken, dat het lidmaatschap eener neutrale Union en het lidmaatschap der Kerk overeenigbaar zijn.

Gelukkig dat de z.g. neutrale unions door het synodaal besluit van 1916 toch nog geoordeeld worden, omdat het uitgaat van de onderstelling, dat men alleen door den nood gedrongen er lid van kan zijn. Maar vreemd is het, dat den leden der Chr. Geref. kerk opgedragen wordt in hun Union van Christus krachtig te getuigen. Dit wordt juist in die neutrale Unions volstrekt niet toegelaten. Voor Christus is daar de deur gesloten. En zij die het gewaagd hebben voor den Christus in hun Union op te komen, werden uitgesloten.

Het kwaad van het synodaal besluit van 1916 zit in den staart. Het spreekt „waar zelfstandige Christelijke Unions wenschelijk zijn.“ Dus zijn ze niet overal wenschelijk. Maar waar zij wenschelijk zijn, „daar zullen deze trachten met andere Unions samen te werken om maatschappelijk recht en gerechtigheid te verkrijgen en te behouden.“ Men had kunnen verwachten, dat de Synode die Christelijke vereenigingen in de eerste plaats zou vermaand hebben om de hand van den Heere toch hoog te houden. Maar neen, zij krijgen de opdracht om met de neutrale Unions saam te werken. En dat, terwijl die neutrale Unions steeds samenwerking met Chr. werkliedenvereenigingen, hebben geweigerd.

Het komt ons voor, dat het besluit van de Synode van 1916 inzake de Labour Unions niet gelukkig is geweest, al liet zij het beginsel waarvan men in 1904 uitging, onaangetaast.

Gemengd Nieuws.

Calvinistische Methodisten in Wales. Terwijl de meeste Engelse kerken kregen over vermindering van haar leden, kan van de Calvinistische Methodisten in Wales gezegd worden, dat het aantal leden in 1915 met 448 vermeerderde.

Luther van Slavische oorsprong? Men kan in Frankrijk de gedachte niet verdragen, dat een man als Luther van den Germaanschen stam afkomstig is. Men wijst hem daarom tot een lid van den Slavischen volkstam maken. De eerschte „schonheid“ van een Luther kan niet behooren bij iemand van Duitschen oorsprong. Zoo beweert in de „Revue Chrétienne“ de heer J. Pariset in een artikel: *Luther serait-il slave?* dat de Duitse reformator, volgens zijn afstamming, niet een Duitser, maar een lid der edele Teutische natie geweest is. Volgens den schrijver is er een afgrond tusschen de zedelijke verhevenheid van de ziel van Luther en het Duitse wezen, gelijk het zich thans openbaart, die niet overbrugd worden kan. Neen, meer dan waarschijnlijk is hij een loof van den Slavischen of Teutischen stam Gebod Thüringen was oorspronkelijk door menschen van den Slavischen stam bewoond. De naam van zijn vaderstad Möhra doet kennelijk aan Moravie denken. Het geslacht van Luther heeft nooit tot de lijfgeenen behoort, het moet dus oud zijn en van de Slavische stichters van de plaats Möhra afstammen. De naam Luther (ook Luder en Luder gezeven) komt van het oud-slavische Ljudia. Ook zijn volgens het getuigenis van Keizer de ouders van Luther Jelen van gestalte en bruinogig geweest; hetgeen niet overeenstemt met het Germaansche type met de blauwe oogen en de groote gestalte. De afbeeldingen van den jeugdigen Luther vertoonen een Slavisch type, voordat zijn gelaat de Duitse „Fettigkeit“ aangenomen had. Pariset wil den Duitser Luther niet ontnemen, hij is Duitseh en geheel Duitseh. Maar zijn hogere psychische hoedanigheid dankt hij wellicht aan zijn Slavischen oorsprong.

Dit „wellicht“ is eigenaardig. Jammer dat de heer Pariset niet weet dat men Luther bij zijn leven al voor een Bohemer heeft willen laten doorgaan. Antonius Modestus schreef: „de man is niet in Duitschland, maar in het midden van Boheme geboren en opgevoed.“ Doch deze bewering moest dienst doen om te verklaren, dat Luther het eene was met de leerlingen van den Bohemer Hus. Historisch staat vast, dat Luther in Duitschland geboren en opgevoed is. Wanneer men het gedeelte wil beheren, is dit toe te schrijven aan wat men in Duitschland „Kritopsycho-pathie“ noemt.

WINKEL

HOOGEBRIEK

Reformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Gendern (N.-B.), G. D. Scheepma, te Roodeschool. — Anjum, T. Petersen, te Purmerend. — Jutripp-Hommers, W. Goedhuis, te Weesp. — Nijverdal, voor West-Soemba als tweede miss. Bedienaar des Woords, H. Brouwer H.M.M., te Schoondijke.

AANKOMEN: Amelo, B. A. Knoppers, te Kapelle-Biesdijng.

BEDEANKT: Rodegraven, D. Hogenbirk Jan, te Charlots (Rotterdam). — Stellingma, K. Schilder, te Ambt-Vollenhove. — Duurswoude, S. Verlaar, te Kommerzijl.

20 Aug. was voor de Geref. Kerk te Spijk een blijde dag. Sinds 7 Juni 1914, vacant door het vertrek van Ds. U. J. Bos naar Zuidwilde, mocht zij thans weer een eigen herder en leeraar ontvangen in Ds. H. L. Böh, tot ons overgekomen van de kerk te Eindhoven.

Onder grooten toeloope werd Z.W.Erw. des voormiddags bevestigd door Ds. Scheepma, van Roodeschool, om des namiddags zijn intride te doen. Ds. Scheepma had tot tekst 2 Cor. 5: 19b en 20 om alzoo het gewichtige, heerlijke en winstgevende van het leeraarsambt aan te toonen, terwijl Ds. Böh zich aan de gemeente verbond met eene predikatie over Ps. 122: 9: „Om des huizes des Heeren onzen Gods wil zal ik het goede voor u zoeken.“

Aan het slot van de tweede zamenkomst werd de leeraar toegesproken door onderling E. Star, terwijl daarna door de gemeente hem werd toegezongen Ps. 134: 3.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Polbroek, G. Luns, te Ooltgensplaat. — Aartswoud, W. A. Kastein, te Wervershoof. —

Voor Kinderen.

AAN VRAGERS.

P. W. schrijft:
„Mag ik u twee dingen vragen uit de verzen van Jan Luyken?“

Ten eerste uit zijn eerste gedichten, waarin men leest:

Bloempjes die naar honig rieken,
Waar de lek'ke bij in speelt.

In dat laatste goed gezegd?
Men zou er uit kunnen lezen, dat een bij lekker smaakt, en ik durf niet bevesten dat dit zoo is. Luyken heeft dit echter ook zoo niet bedoeld.

„Lekkers“ bedoelde vroeger zeer dikwijls kieskeurig, fijn van smaak. Zoo leest men bij Vondel van zekeren wijn:

Hij smaakt op niemands tong
Die lekker is in 't proeven.

D.w.z. die een fijnproever is. Detzelfde betekenis heeft het woord nog in *lekkere*. Luyken wil dus zeggen: de bij die honig proeft, weet den honig te zoeken in die bloemen, waar deze het best te vinden is.

P. W. vraagt verder:
In het „Menschelijk bedrijf“ van Luyken leest men:

Dit b
Hijdra
van dit
Adverte
Inzend
vangen.

„Elw

Men
einde n
tijd, do
breuk,
ook, zij
Steed
denk te
al wie i
De d
overvall
Maar
hoeds v
zelfs va
komen
komst v
Nog a
jaren d
zij zeer
moge h
wie nog
vrij hoog
grote d
is toch
punt be
krachten
merkt m
rende is
De vrs
zeggen:
hoe ste
kracht ee
er dan e
uitloopt.
Dat ei
te verkri
nog slech
't toch n
beginnen
noodlottig
toegaan,
uit dit le
Eerst i
daar teg
hem nog
't toch v
ginnen z
einde te
De grij
zijn, toch
van wat
De grij

Nu kan
tweeërlei
nog betrel
als er een
door den
In dat
voor wie
't leven i
de bange
in ons la
pijnlijke m
minderen.
het dan c
tering, kan
des doods
verhalen v
tijdperk? W
ziekte, en
kramp. En
been, maar
onder. En a
opgeeft, en
het gezin
dan voelt,
zelf ten sl
zoo dubbel
in de krac
neerslaan.

Toch blij
ringen, en
naderende
in met den
Dat nade
dat zich a
te doen. Oo
den dood v
verjaardag
de verleg
dood als e
nog niet a
van den h
gestalte no
Doch me
zich, in de
toch vrij e
gestalte te
is, die ge
nader. Met

Men
einde n
tijd, do
breuk,
ook, zij
Steed
denk te
al wie i
De d
overvall
Maar
hoeds v
zelfs va
komen
komst v
Nog a
jaren d
zij zeer
moge h
wie nog
vrij hoog
grote d
is toch
punt be
krachten
merkt m
rende is
De vrs
zeggen:
hoe ste
kracht ee
er dan e
uitloopt.
Dat ei
te verkri
nog slech
't toch n
beginnen
noodlottig
toegaan,
uit dit le
Eerst i
daar teg
hem nog
't toch v
ginnen z
einde te
De grij
zijn, toch
van wat
De grij

Nu kan
tweeërlei
nog betrel
als er een
door den
In dat
voor wie
't leven i
de bange
in ons la
pijnlijke m
minderen.
het dan c
tering, kan
des doods
verhalen v
tijdperk? W
ziekte, en
kramp. En
been, maar
onder. En a
opgeeft, en
het gezin
dan voelt,
zelf ten sl
zoo dubbel
in de krac
neerslaan.

Toch blij
ringen, en
naderende
in met den
Dat nade
dat zich a
te doen. Oo
den dood v
verjaardag
de verleg
dood als e
nog niet a
van den h
gestalte no
Doch me
zich, in de
toch vrij e
gestalte te
is, die ge
nader. Met

Nu kan
tweeërlei
nog betrel
als er een
door den
In dat
voor wie
't leven i
de bange
in ons la
pijnlijke m
minderen.
het dan c
tering, kan
des doods
verhalen v
tijdperk? W
ziekte, en
kramp. En
been, maar
onder. En a
opgeeft, en
het gezin
dan voelt,
zelf ten sl
zoo dubbel
in de krac
neerslaan.

Toch blij
ringen, en
naderende
in met den
Dat nade
dat zich a
te doen. Oo
den dood v
verjaardag
de verleg
dood als e
nog niet a
van den h
gestalte no
Doch me
zich, in de
toch vrij e
gestalte te
is, die ge
nader. Met

Nu kan
tweeërlei
nog betrel
als er een
door den
In dat
voor wie
't leven i
de bange
in ons la
pijnlijke m
minderen.
het dan c
tering, kan
des doods
verhalen v
tijdperk? W
ziekte, en
kramp. En
been, maar
onder. En a
opgeeft, en
het gezin
dan voelt,
zelf ten sl
zoo dubbel
in de krac
neerslaan.

Toch blij
ringen, en
naderende
in met den
Dat nade
dat zich a
te doen. Oo
den dood v
verjaardag
de verleg
dood als e
nog niet a
van den h
gestalte no
Doch me
zich, in de
toch vrij e
gestalte te
is, die ge
nader. Met